

COVID-19: De stervensfase

Wat kunt u verwachten in deze moeilijke periode, nu uw naaste ernstig ziek is? Het COVID-19 virus speelt hierin mogelijk een rol. De toestand van uw naaste kan hard achteruit gaan. We staken dan de behandelingen. Uw naaste komt dan in de stervensfase. Meer informatie over de stervensfase leest u in de meegeleverde folder.

Het stervensproces is voor iedereen anders. Bij het COVID-19 virus weten we dat patienten soms snel verslechteren. Dit maakt een goed afscheid extra moeilijk. Met medicatie doen we er alles aan dat uw naaste zo min mogelijk lijdt en zich comfortabel voelt.

Zeg het tegen de verpleging als u het gevoel heeft, dat uw naaste zich niet comfortabel voelt. Als uw naaste nog aanspreekbaar is, kan hij/zij dit misschien nog zelf aangeven. Als iemand dit niet meer kan, merkt u soms aan iets anders dat hij/zij lijdt. Denk aan een frons tussen de wenkbrauwen, kreunen of onrust.

Het stervensproces brengt ook lichamelijke veranderingen met zich mee. Daar kunnen we niet altijd iets aan doen. Bijvoorbeeld:

- Verandering in de ademhaling. Zolang het gezicht rustig blijft, hebben mensen hier geen last van. Het kan voor u wel moeilijk zijn om te zien of te horen, zoals bij reutelen.
- De bloedsomloop neemt af. Dat ziet u aan iemands kleur.
- Vaak is er steeds minder contact mogelijk. Het bewustzijn neemt af. Als iemand beademd wordt, is contact al eerder niet meer mogelijk, omdat iemand in slaap is gebracht?

Vanwege het COVID-19 virus zijn bezoek en mogelijkheden als waken beperkt. Dit vanwege de veiligheid en het risico op overbrengen van het virus. Wij doen ons uiterste best om u op een goede manier afscheid te laten nemen van uw naaste. Op de intensive care is het bezoek beperkt tot maximaal 1 persoon.

Houdt u zich aan alle maatregelen die gelden op de kamer. Zoals isolatie.

Wilt u afscheid nemen in de vorm van een ritueel of uw naaste laten bedienen door een geestelijk verzorger? Vraagt u de verpleging naar de mogelijkheden.

Hebt u na deze informatie nog vragen? Stel ze aan de verpleegkundige van de afdeling.

Wij wensen u veel sterkte.

Wilt u contact met de afdeling?

[Ga naar Intensive Care](https://www.amphia.nl/afdelingen/ic) (<https://www.amphia.nl/afdelingen/ic>)